

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Honours 5th Semester Examination, 2023-24

SANADSE03T-SANSKRIT (DSE1/2)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

1. सरलसुरगिरा देवनागरीलिप्या च यथेच्छं प्रश्नद्वयस्य उत्तरं लेख्यम् । 10×2 = 20
- (क) साहित्यदर्पणग्रन्थस्य मङ्गलाचरणस्य सविस्तारं व्याख्या कार्या ।
(ख) वाक्यं रसात्मकं काव्यमिति विश्वनाथकृतं काव्यलक्षणं प्रतिपदव्यावृत्तिपुरःसरम् आलोच्यताम् ।
(ग) रुढेः प्रयोजनाद्वाऽसौ लक्षणा शक्तिरर्पिता — इत्यस्य व्याख्यानं क्रियताम् ।
(घ) शब्दाः तेषाम् अर्थाश्च कतिविधाः सन्ति ? सविस्तारं वर्णयताम् ।
2. अधोलिखितेषु यथेच्छं श्लोकचतुष्टयस्य सरलसुरगिरा व्याख्या लेख्या । 5×4 = 20
- (क) गतं तिरश्चीनमनूरुसारथेः
प्रसिद्धमूर्ध्वज्वलनं हविर्भुजः।
पतत्यधो धाम विसारि सर्वतः
किमेतदित्याकुलमीक्षितं जनैः॥
- (ख) स तप्तकार्तस्वरभास्वराम्बरः
कठोरताराधिपलाञ्छनच्छविः।
विदिद्युते वाडवजातवेदसः
शिखाभिरास्त्रिष्ट इवाम्भसां निधिः॥
- (ग) विलोकनेनैव तवामुना मुने ! कृतःकृतार्थोऽस्मि निर्बहितांहसा ।
तथापि शुश्रुषुरहं गरीयसी-गिरोऽथवा श्रेयसि केन तृप्यते ॥
- (घ) दधानमम्भोरुहकेशरद्युती-
र्जटाः शरच्चन्द्रमरीचिरोचिषम् ।
विपाकपिङ्गास्तुहिनस्थलोरुहो
धराधरेन्द्रं व्रततीततीरिव ॥
- (ङ) विधाय तस्यापचितिं प्रसेदुषः प्रकाममप्रीयत यज्वनां प्रियः।
ग्रहीतुमार्यान्परिचर्यया मुहुर्महानुभावा हि नितान्तमर्थिनः॥
- (च) महामहानीलशिलारुचः पुरो निषेदिवान् कंसकृषः स विष्टरे ।
श्रितो दयाद्रेरभिसायमुच्चकैरचूचुरच्चन्द्रमसोऽभिरामताम् ॥

अथवा

अधोलिखितेषु यथेच्छं विषयचतुष्टयमवलम्ब्य टीका लेखनीया ।
अनुरूसारथिः, नारदः, माघः, पुराविदः, हरिः, सर्वकषा ।

5×4 = 20

3. अधोलिखितेषु प्रश्नपञ्चकस्य उत्तरं प्रदेयम् ।

2×5 = 10

- (क) 'युगजीवनम्' नाटकस्य अध्यायविभाजनं दीयताम् ।
(ख) कौ आस्ताम् रामकृष्णदेवस्य पितरौ ?
(ग) कुत्र कदा च सारदादेवी अजायत ?
(घ) का आसीत् भैरवी ब्राह्मणी ?
(ङ) रमा चौधुरीप्रणीतस्य ग्रन्थद्वयस्य नामोल्लेखः करणीयः ।
(च) युगजीवनमिति रूपके कस्य भारतीयदर्शनस्य प्रतिविम्बतं दृश्यते ?
(छ) भवतारिण्याः मन्दिरं कुत्र विराजते ? अस्य मन्दिरस्य प्रतिष्ठा केन सम्पादिता ?

—x—